

[Bernhard Baunsgaard]

den dårligste behandling sundhedsmæssigt, når dette tages i den meget brede forstand, som jeg hele tiden har brugt heroppe, men ustandselig understreges det i denne undersøgelse, at de statistiske data er for ringe, og at de i mangfoldige tilfælde ikke er klart sammenlignelige. Der må også ofres særdeles meget.

Men endnu en gang tak for, at folketinget har fået anledning til at drøfte dette samlet.

Inge Krogh (KrF):

Det er en meget interessant redegørelse, der er kommet fra indenrigsministeren. Vi har her i landet en sygehusektor, der stort set fungerer godt. Den er dyr, men det er nødvendigt, at den bevares, for der vil fortsat være sygdomme, som er fuldstændig uafhængige af forebyggelse og sociale forhold; vi kan blot tænke på en almindelig sygdom som blindtarmsbetændelse.

Som påvist i redegørelsen nytter det ikke, at vores behandlingssystem er nok så godt opbygget, hvis ikke den enkelte borger passer på og bevarer sin sundhed; i modsætning til fru Ebba Strange mener jeg også, at det kan lade sig gøre i et kapitalistisk samfund.

Tidligere var det smitsomme sygdomme, epidemier og ernærings sygdomme samt en stor børnedødelighed, der plagede borgerne, nu er det andre ting; der peges i redegørelsen på de psykiske og de psykosomatiske sygdomme. Disse sygdomme hænger ofte sammen med den levevis, vi har i vort samfund. F. eks. findes der mange psykosomatiske lidelser hos børn – den klassiske er ondt i maven – og det er ofte, fordi familiemønstret er anderledes nu, end det var tidligere. Der er ikke mere den tryghed i familien som tidligere, hvor det var mere almindeligt, at en af parterne var hjemme hos børnene.

Vi har vel stadig væk ernærings sygdomme. Om de giver sig udtryk i egentlig sygdom, kan jeg ikke rigtig udtale mig om, men de giver sig i hvert fald udtryk i utilpashed, manglende koncentrationsevne og nervøsitet. Mange skoleelever kommer i skole uden at have fået morgenmad og ofte uden madpakke eller med underlødigt mad.

Indenrigsministeren påpeger betydningen af alkohol, og det kan jeg i allerhøjeste grad slutte mig til; en meget stor del af de sygdomme, der behandles på psykiatriske, neu-

rologiske og medicinske afdelinger, skyldes overdrevet alkoholforbrug. En meget stor del af kvæstelserne ved trafikulykker skyldes også, at patienterne har været påvirket af alkohol. Hos de pårørende, specielt børn, kan alkoholmisbrug hos et familiemedlem medføre psykosomatiske lidelser.

Det var en stor landvinding, da vi fik de forebyggende undersøgelser i svangerskabet. Det havde været rimeligt, at man udvidede det noget, så det ikke blot var sygdomme, der bliver taget hensyn til, men også tryghed og bedre forhold i graviditeten. En rådgivning og tilstrækkelig hjælp til gravide ville sikkert også bringe antallet af provokerede aborter ned.

Jeg vil også nævne betydningen af forebyggelse inden for de handicappedes område, specielt de psykisk handicappede. Det er meget vigtigt her med en tidlig diagnose, en tidlig konstatering af handicapet; den handicappede kan da betydelig bedre hjælpes. Det vil også få forældrene til tidligere at acceptere handicapet. Der burde også drives en sådan propaganda, at folk i almindelighed lærer at forstå de handicappede. Det ville betyde, at såvel de handicappede som forældrene blev mere funktionsdygtige i vores samfund.

Gennem de sidste ca. ti år har man været klar over, at der sker en forurening i vores samfund fra store fabrikker bl. a. Der har været rejst en folkestemning imod det, og det er lykkedes til en vis grad at bekæmpe forureningen. Det viser sig altså, at det er muligt at få befolkningen til at reagere. Man må notere, at medierne, f. eks. TV, har været aktivt med i kampen. Man har dog næsten glemt den største af vore forureningskilder, i hvert fald for vore lunger, nemlig tobakken.

I den forebyggende sundhedstjeneste skulle man mene at der var en rimelig mulighed for at få en folkestemning for, at der bliver truffet trafikforanstaltninger, så man undgår de meget svære kvæstelser, der specielt er tragiske, når de rammer børn, som er mere udsat for at få hjerneskadet end voksne; skaderne bliver i hvert fald mere indgribende hos børnene og betyder mere for dem end for de voksne. Danmark har en sørgelig rekord i trafikulykker, hvor børn er involveret.

Et sted, hvor jeg tror man kan forebygge meget, er blandt de mennesker, der som unge får en invalidepension. Man kan gøre det